

בש"פ 930/15 - אבישי בוסקילה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 930/15

לפני: כבוד השופט א' שהם

העורר: אבישי בוסקילה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי, במ"ת 701-01-15, מיום 5.2.2015, שניתנה על-ידי כב' השופט ס' דבור

תאריך הישיבה: כ"א בשבט התשע"ה (10.2.2015)

בשם העורר: עו"ד תומר נוה

בשם המשיבה: עו"ד קרן רוט

החלטה

1. לפניי ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי (כב' השופט ס' דבור), במ"ת 701-01-15, מיום 5.2.2015, אשר בגדרה הורה בית המשפט על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

כתב האישום שהוגש נגד העורר

2. בכתב האישום מסופר, כי העורר היה מסוכסך עם אריק טלקר (להלן: המתלונן), והחליט לפגוע בו. ביום 23.12.2014, הגיע העורר ברכבו, בליווי שני אנשים נוספים (להלן: האחרים), לאיזור ביתו של המתלונן, כשברכב היו גם סכין ואלת עץ. כאשר יצא המתלונן מביתו, העורר גידף אותו, נסע במהירות לעברו ופגע בו באמצעות חזית הרכב. כתוצאה מן הפגיעה, המתלונן הועף באוויר, אך הצליח לעמוד על רגליו ולהימלט מן המקום, כשהוא צועק לעזרה. אחיו של המתלונן, שלומי, שמע את הצעקות, יצא לרחוב, ונדקר על-ידי אחד מן האחרים. שלומי זעק לעזרה, ואביו של המתלונן, שובל, יצא גם הוא אל הרחוב. שובל הצליח להדוף את האדם שתקף את שלומי, אך נדקר בידו. בהמשך, הגיע העורר או אחד האחרים וחבט בראשו של שובל באמצעות אלת עץ, שנשברה מעוצמת המכה. העורר והאחרים נמלטו מן המקום ברכב. לשלומי נגרמו פצעים בידו, והוא נזקק לתפרים. לשובל נגרמו חתך בראשו וחבלה בידו, והוא נזקק לתפרים ולהדבקת פצע.

3. בגין מעשים אלה, יוחסו לעורר העבירות הבאות: חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); תקיפה הגורמת חבלה ממשית, לפי סעיף 380 לחוק העונשין; חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 333 יחד עם סעיפים 335(א)(1) ו-335(א)(2) בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין; פגיעה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 334 יחד עם סעיפים 335(א)(1) ו-335(א)(2) בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין; והחזקת סכין שלא כדין, לפי סעיף 186(א) בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין.

ההליך בבית המשפט המחוזי

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה לבית המשפט המחוזי בנצרת בקשה לעצור את העורר עד לתום ההליכים בעניינו. העורר הסכים לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, ובית המשפט המחוזי הורה על עריכת תסקיר מטעם שירות המבחן, וחוות דעת פסיכיאטרית, בעניינו של העורר.

5. בתסקיר שירות המבחן, תוארו נסיבות חייו של העורר, ושירות המבחן העריך כי תיתכן הישנות של התנהגויות נעדרות שיקול דעת, מצידו של העורר. לצד זאת, הגיע שירות המבחן למסקנה, כי חלופת המעצר המוצעת היא מתאימה, והמליץ על שחרורו של העורר בתנאים מגבילים.

6. בחוות הדעת הפסיכיאטרית, נאמר כי העורר מוכר למערכת הפסיכיאטרית מאז שירותו הצבאי, ואושפז בעבר בשל התדרדרות במצבו הנפשי. העורר מאובחן כסובל מהפרעה דו קוטבית, ומטופל תרופתית. המסקנה בחוות הדעת היתה, כי בעת ביצוע העבירה, העורר לא היה במצב פסיכוי או אפקטיבי מז'ורי, ולפיכך הוא בר-עונשין. כמו כן, צוין בחוות הדעת, כי העורר מבין את ההליכים המשפטיים, והערכה היא כי הוא מסוגל לעמוד לדין.

7. בהחלטה מיום 5.2.2015, הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים במשפטו. בית המשפט הדגיש, כי מדובר במקרה חמור, ומעשיו של העורר היו יכולים בקלות לגרום לפציעות "הרות אסון". בנוסף, צוין כי עברו הפלילי של העורר הוא מכביד, וגם שירות המבחן הגיע למסקנה כי לא ניתן לשלול הישנות של התנהגויות בלתי נשלטות מצידו של העורר. בשים לב לכל אלה, כמו גם לתנודתיות בנסיבות חייו של העורר, ונוכח המסוכנות הנשקפת ממנו, קבע בית המשפט כי אין מקום להורות על

שחרורו של העורר לחלופת מעצר. הובהר בהחלטה, כי גם פיקוח אלקטרוני איננו צפוי לאיין את מסוכנותו של העורר, ולפיכך הוחלט, כאמור, לעצור את העורר עד לתום ההליכים נגדו.

הערר

8. בערר שלפניי, נטען כי שירות המבחן התרשם לחיוב מן המפקחים המוצעים, ושגה בית המשפט המחוזי, בכך שלא נתן את המשקל הראוי להמלצתו של שירות המבחן על שחרורו של העורר לחלופת המעצר המוצעת. כמו כן נטען על-ידי העורר, כי גם חוות הדעת הפסיכיאטרית לא זכתה למשקל הראוי. בנוסף, הודגשה בערר חזקת החפות העומדת לעורר, ונטען כי גם כאשר חומרת העבירות היא ניכרת, מעצר איננו מהווה "מקדמה על חשבון העונש", ויש לבחון את קיומה של חלופת מעצר הולמת. לבסוף, טען העורר, כי ההליך נגדו צפוי להתנהל במשך זמן רב, ולפיכך ביקש העורר להורות על שחרורו ממעצר, בכל תנאי שייקבע.

טענות הצדדים בדיון

9. בא-כוחו של העורר, עו"ד תומר נוה, טען כי האירוע המתואר בכתב האישום הוא חלק מסכסוך מתמשך, אשר במסגרתו נופצו חלונותיו של בית עסק שבבעלות העורר. עוד צויין, כי העורר רכש לאחרונה את העסק, והוא משקיע בו את רוב שעות היממה. נטען, כי שירות המבחן בחן ביסודיות את הנתונים הרלוונטיים, והמליץ על שחרורו של העורר לחלופת מעצר. בנוסף נטען על-ידי עו"ד נוה, כי מצבו הנפשי של העורר איננו מהווה גורם סיכון כלשהו, ולא גרם בעבר לביצוע עבירות פליליות, וכן נטען על-ידו, כי חוות הדעת הפסיכיאטרית הוגשה בשיהוי ניכר. לדבריו של עו"ד נוה, אין מדובר במקרה שבו לא קיימת אפשרות לאיין את מסוכנותו של העורר, ומסיבה זו הורה בית המשפט המחוזי על עריכת תסקיר. אשר לחלופה המוצעת, נטען כי מדובר בחלופה מרוחקת ביותר ממקום האירוע מושא כתב האישום, וכי גם בעבירות חמורות יותר, מגמת הפסיקה היא להורות על שחרור לחלופת מעצר. טענות נוספות שנשמעו מפיו של עו"ד נוה, הן כי לחובתם של המתלונן ולבני משפחתו יש עבר פלילי; גורמים המעורבים בסכסוך לא נחקרו במשטרה; ואין חשש לשיבוש הליכי משפט מכיוון שזהותם של האחרים, שהיו שותפים לביצוע העבירות, ידועה למשטרה.

10. בשם המשיבה, טענה עו"ד קרן רוט, אשר הדגישה בדבריה את קיומו של סכסוך מתמשך שמעצים, לשיטתה, את המסוכנות הנשקפת מן העורר. עו"ד רוט ציינה, כי חומרת המעשים המיוחסים לעורר ניכרת בכך שהוא ושותפיו הגיעו למקום כשהם מצויידים בסכין ובאלה; העורר דרס את המתלונן; וכאשר בני משפחתו של המתלונן יצאו מן הבית, הם נדקרו והוכו. בנוסף נטען, כי קיים חשש לשיבוש הליכי משפט מצידו של העורר, גם בשל העובדה ששותפיו לביצוע העבירות טרם אותרו. לטענתה של עו"ד רוט, תסקיר שירות המבחן הוזמן על מנת לסייע לבית המשפט להתוודע למכלול היבטיו האישיים של העורר, ותסקיר זה איננו נושא אופי חיובי. בנסיבות אלה, עמדת המשיבה היא כי אין מקום להורות על שחרורו של העורר לחלופת מעצר כלשהי.

דיון והכרעה

11. לאחר שעיינתי בחומר שלפניי והאזנתי לטענות הצדדים, הגעתי למסקנה כי דין הערר להידחות. כאמור, אין מחלוקת בדבר

קיומן של ראיות לכאורה להוכחת עובדות כתב האישום, וכן מוסכם על הצדדים, כי קיימת עילה למעצרו של העורר. השאלה היחידה אשר טעונה הכרעה, היא האם ניתן, בנסיבות העניין, "להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה ותנאי שחרור, שפגיעתם בחירותו של הנאשם, פחותה" (סעיף 21 (ב)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996).

12. האירוע המתואר בכתב האישום הוא אירוע חמור של אלימות קשה ופרועה. העורר ושותפיו תקפו, לכאורה, את המתלונן ואת בני משפחתו, בדריסה, בדקירות ובמכת אלה. מדובר באירוע ברוטלי, מתוכנן ומאורגן, שבו נגרמו חבלות של ממש; וכפי שעמד על כך בית המשפט המחוזי, תוצאות האירוע עשויות היו להיות קשות בהרבה. מקובלת עליי הטענה, כי העובדה שמדובר באירוע שהוא חלק מסכסוך מתמשך, מגבירה את החשש מפני ביצוע עבירות נוספות מצידו של העורר; ועל כך ניתן ללמוד גם מן הידיעה המודיעינית שהוגשה מטעם המשיבה. בנוסף, על פי האמור בתסקיר, עברו הפלילי של העורר כולל מעורבות בעבירות איומים, תקיפה והעלבת עובד ציבור. שירות המבחן העריך, כי תיפקודו של העורר איננו יציב, ו"לא ניתן לשלול אפשרות של הישנות התנהגויות בלתי נשלטות ונעדרות שיקול דעת". צירופם של הדברים, מלמד על מסוכנות ניכרת אשר נשקפת מן העורר. כמו כן, קיים חשש לשיבוש הליכי משפט מצידו של העורר.

13. חרף המלצתו של שירות המבחן, הגיע בית המשפט המחוזי למסקנה, כי "אין מקום להורות על שחרור בדרך חלופית". מהחלטתו של בית המשפט המחוזי משתמע, שאין בנמצא כל חלופת מעצר הולמת. ככלל, כאשר בית המשפט מגיע למסקנה כזו מלכתחילה, ניתן להימנע מהזמנת תסקיר מעצר (ראו, למשל, בש"פ 6538/14 אל מהר נ' מדינת ישראל (23.10.2014)), אך בנידון דידן, מסקנתו של בית המשפט המחוזי מבוססת גם על תוכנו של התסקיר, ולכן אין הצדקה לביקורת שנשמעה, בהקשר זה, מכיוונו של בא-כוח העורר. מכל מקום, עמדתי היא, כי במצב העניינים הקיים, צדק בית המשפט המחוזי כאשר הורה על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. נוכח האמור, סבורני, כי קיים סיכון לא מבוטל לכך ששיחרורו של העורר לחלופת מעצר יוביל להישנות אירועים אלימים, כגון האירוע מושא כתב האישום, ועם כך לא ניתן להשלים.

14. יובהר, כי טענותיו של העורר בדבר עברו הפלילי של המתלונן אינן רלוונטיות, ואין בהן כדי להפחית מחומרת מעשיו של העורר או מן הסכנה הגלומה בהם. עוד אציין, כי עיינתי בפסיקה שהוגשה על-ידי באי-כוח הצדדים, ולא מצאתי כי בכוחה לסייע למי מהם, שכן המקרים שנדונו בפסקי הדין הם שונים מעניינינו, לכאן ולכאן; וכן מכיוון שהכרעתי בערר דן נעוצה בעובדותיו של המקרה הקונקרטי בו עסקינן.

15. אשר על כן, הערר נדחה בזאת. העורר יישאר במעצר עד לתום ההליכים המשפטיים בעניינו, אך שמורה לו, כמובן, הזכות להגשת בקשה לעיון חוזר, במקרים המתאימים לכך.

ניתנה היום, כ"א בשבט התשע"ה (10.2.2015).

ש ו פ ט

